

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

nimi: Mittetulundusühing Laste ja Noorte Kriisiprogramm

registrikood: 80154088

postiaadress: Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Rüütli tn 4

postisihnumber: 51007

telefon: +372 56653226

e-posti aadress: uku@lastekriis.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Tulemiaruanne	6
Rahavoogude aruanne	7
Netovara muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Raha	10
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	10
Lisa 4 Materiaalsed põhivarad	11
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	11
Lisa 6 Annetused ja toetused	12
Lisa 7 Tulu ettevõtlusest	12
Lisa 8 Tööjõukulud	12
Lisa 9 Seotud osapooled	12
Aruande allkirjad	13

Tegevusaruanne

MTÜ Laste ja Noorte Kriisiprogrammi majandusaastana käsitletakse perioodi 01.01.2023 kuni 31.12.2023 a.

1. Ühingu eesmärgid

MTÜ Laste ja Noorte Kriisiprogramm ülesanne on luua lapse/noore jaoks hingeline ruum, kus ta tunneb end hoituna ja armastatuna, kus tal on vähemalt üks turvaline täiskasvanu, kellega tal on lähedane suhe.

Ühingu eesmärgid pole aastate jooksul muutunud: aidata kaasa terve ja arenemisvõimelise Eesti ühiskonna püsimisele.

Igal lapsel/noorel on õigus armastusele ja hoolele, turvalisele arengule. Lähedase kaotanud lapsel on õigus võimalikult täisväärtuslikule lapsepõlve kogemusele.

Leinatotuse puhul on oluline, et nii programmi tulles, seal viibides kui ka teenuselt lahkudes tunneks laps, et temast hoolitakse tingimusteta.

1. Lapse/noore ja lähedaste toetamine leinateel

Igal lapsel/noorel on õigus armastusele ja hoolele, turvalisele arengule. Lähedase kaotanud lapsel on õigus võimalikult täisväärtuslikule lapsepõlve kogemusele. Lapsed/noored vajavad vahetult pärast pereliikme kaotust lähedaste tuge, vahel ka leinatoetaja toetust.

Teatud seisundis lapsed/noored vajavad ka kliinilise psühholoogi, psühhiaatri, psühholoogilise nõustaja või psühhoterapeudi toetust.

Meie peategevused aruandeperioodil:

- Leinatoetuslaagrid
- Individuaalne leinatoetustöö
- Piirkondlikud leinatoetusgrupid
- Traumateraapia

Aruandeperioodil algatati ja moodustati leinatoetusgrupid koostöös kohalike omavalitsustega, koolide tugispetsialistidega ja psühholoogidega.

1. Väljaõppeprogramm "Surmale avatud elu"

Programmi eesmärk on anda osalejatele vajalikke teadmisi, oskusi ning praktikakogemust, töötamaks perede, laste ja noortega nii grupis kui ka individuaalselt. Väljaõpe koosneb baaskoolitusest, praktikast ja temaatilistest seminaridest. Programm tugineb Ameerika psühhoterapeudi dr William Wordeni ning norra psühholoogi ja psühhoterapeudi prof Atle Dyregrovi teoreetilistele seisukohtadele ja lastega seotud leinatoetustöö praktikale Eestis aastatel 1995 - 2023. 21.augusti üldkoosolekud kinnitati väljaõppeprogramm.

1. Koostöö eriala spetsialistidega ja koostööprojektid

MTÜ Laste ja Noorte Kriisiprogramm tegi aktiivset koostööd leina- ja traumatöö valdkonnas: Sotsiaalkindlustusameti Ohvriabi süsteemi spetsialistidega. Ühingu osales aruandeperioodil järgmistes projektides:

a. Traumateadliku lähenemise toetamine haridussüsteemis

2022. aasta lõpus sai MTÜ Laste ja Noorte Kriisiprogramm HARNO lepinguliseks koolituspartneriks ja loodi projekt "Traumateadliku lähenemise toetamine haridussüsteemis", Projektis kokkulepitud tegevused algasid 2023. aasta kevadel ning jätkuvad kuni 2024. aasta kevadeni.

b. Suitsiidiennetus läbi teadmiste, oskuste ja teenuste arendamise

Jätkus koostöö MTÜ Peaasjad suitsiidi ohvrite lähedastele ja lastele toetuse pakkumise võimaluste arendamiseks grupitööde kaudu. MTÜ Peaasjad kaasas Laste ja Noorte Kriisiprogrammi koostööpartnerina Sotsiaalministeeriumile strateegilise partnerluse projektitaotluse raames projekti "Suitsiidiennetus läbi teadmiste, oskuste ja teenuste arendamise" läbiviimiseks 2022.-2024.a. MTÜ Laste ja Noorte Kriisiprogramm ei ole seotud antud projektiga alates juunist, 2023.a.

c. Tasakaalukam vanemlus

2021. aasta lõpul kirjutas MTÜ Perekoollitusühing Sina ja Mina strateegilise partnerluse projektitaotluse Sotsiaalministeeriumile pealkirjaga "Tasakaalukam vanemlus". Projektis kokkulepitud tegevused jätkusid ka aruandeperioodil. MTÜ Laste ja Noorte Kriisiprogramm ei ole seotud kirjeldatud projektiga alates juunist, 2023.a.

d. Recovery Techniques (TRT) koolitused Ukraina psühholoogidele

Soovist aidata Eestisse jõudnud ukraina lapsi tõi Laste ja Noorte Kriisiprogramm aastal 2022 koostöös Children and War Foundation'ga Eestisse trauma-fokuseeritud psühholoogiliselt õpetusliku ja tõenduspõhise programmi Teaching Recovery Techniques (TRT) koolituse. Sellel osalenud ukraina psühholoogid jätkasid ka 2023 aastal ukraina lastele mõeldud TRT gruppide läbiviimist. Projekt lõppes 31.12.2023.a.

e. Laste/noorte ja lähedaste leinanõustamisteenused Tartus

Aruandeaastal osalesime hankekonkursil (Tartu LV). Tartu Linnavalitsuse Sotsiaalabi osakond rahaldas hankepakkumuse „Laste leinanõustamisteenuse ost 2023. aastaks“.

1. Rahastusmudel

Ühingu rahasumudel koosneb annetustest, teenuste osutamisel saadud tulust, sihtotstarbelistest projektirahastustest ja liikmemaksudest. Oleme püstitanud eesmärgi, et oma teenuste müügitulu ja liikmemaks peab katma 50% Ühingu püsikuludest ja annetuste kaudu kogutud raha jääb meie põhitegevuste toetamiseks.

1. Muutused organisatsioonis

a. Muutused liikmeskonnas

Aruandeperioodil liitus Ühinguga kolm uut liiget, endised laagrilapsed, kes on olnud vabatahtlikena tööl leinetoetuslaagris, korraldanud heategevuskontsete ja juhtinud koos juhendajatega laagris vabaaja tegevusi ning osalenud leinatoetusgruppide töös.

b. Muutused teenustes

2023.aasta eripära oli uue laagritsükli edasilükkamine 2024. aastasse. Ühiskonnas ja meeskonnas toimunud muutused ei võimaldanud jätkata eelneva mudeliga. Muutused juhatuses

c. Muutused juhatuse koosseisus.

Kuni kuupäev kuulusid juhatusse Maire Riis juhatuse esimees, Merike Sarapuu, Tuuli Vellama, Uku Presmann ja Kaupo Jõeveer.

Uus juhatuse on viie liikmeline, kuhu kuuluvad Uku Presmannile juhatuse esimees, Aivar Simmermann, Ann Pedosk, Nele Bachmann ja Merike Sarapuu.

d. Juhatus tasud

Aruandeperioodil ei ole määratud uue juhatuse liikmetele juhatuse liikme tasu. Juhatuseliikmed said töötasu vastavalt sõlmitud lepingutele: teenuste osutamine ja projektide koordineerimine. Eelneva juhatuse töötasud kajastuvad aruandes.

1. Olulisemad tegevused aruandeperioodil

- Käivitasime väljaõppeprogrammi
- Loobusime mitmest meie eesmärkidega mittehaakuvatest projektidest
- Haldame korrektselt HARNØ projekti
- Lõpetasime edukalt projekti Recovery Techniques
- Alustasime uus põhikirja loomist
- Sõlmiti leping uue raamatupidamisfirmaga
- Alustasime Ühingu 2024.a eelarve koostamist
- Tutvustasime oma tegevusi korrapäraselt FB-is
- Alustasime koostööläbirääkimisi Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametiga

MTÜ Laste ja Noorte Kriisiprogramm on VATEK liige.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	257 724	273 489	2
Nõuded ja ettemaksud	4 920	1 683	3
Kokku käibevarad	262 644	275 172	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	840	1 354	4
Kokku põhivarad	840	1 354	
Kokku varad	263 484	276 526	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	18 643	9 207	5
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	39 321	85 701	
Kokku lühiajalised kohustised	57 964	94 908	
Kokku kohustised	57 964	94 908	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	181 618	151 296	
Aruandeaasta tulem	23 902	30 322	
Kokku netovara	205 520	181 618	
Kokku kohustised ja netovara	263 484	276 526	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	-52	334	
Annetused ja toetused	196 628	270 934	6
Tulu ettevõtlusest	14 670	17 512	7
Kokku tulud	211 246	288 780	
Kulud			
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-50 966	-59 285	
Mitmesugused tegevuskulud	-12 502	-29 796	
Tööjõukulud	-123 386	-168 883	8
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-514	-516	
Kokku kulud	-187 368	-258 480	
Põhitegevuse tulem	23 878	30 300	
Intressitulud	24	22	
Aruandeaasta tulem	23 902	30 322	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	23 878	30 300	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	514	516	
Kokku korrigeerimised	514	516	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-3 237	-961	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-36 944	88 765	
Laekunud intressid	24	22	
Kokku rahavood põhitegevusest	-15 765	118 642	
Kokku rahavood	-15 765	118 642	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	273 489	154 847	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-15 765	118 642	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	257 724	273 489	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2021	151 296	151 296
Korrigeeritud saldo 31.12.2021	151 296	151 296
Aruandeaasta tulem	30 322	30 322
31.12.2022	181 618	181 618
Korrigeeritud saldo 31.12.2022	181 618	181 618
Aruandeaasta tulem	23 902	23 902
31.12.2023	205 520	205 520

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Käesolev MTÜ Laste ja Noorte Kriisiprogramm raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusest ja Eesti finantsaruandluse standarditest.

Raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab hinnangute andmist, mis põhinevad aktuaalsel informatsioonil ühingu seisundist, kavatsustest ja riskidest.

Majandustehingud on kirjendatud soetusmaksumuse printsiibil nende tekkimise momendil tegelikus väärtuses.

Vara ja kohustusi on hinnatud kaalutletud ja konservatiivsetel alustel.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes, arvnäitajad on ümardatud täiseuroni.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis raha ja pangakontode kirjel ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja arvelduskonto jääke.

Nõuded ja ettemaksud

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse bilansis soetusmaksumuses.

Kui on tõenäoline, et ettevõtte ei suuda koguda kokku kõiki saadaolevaid summasid vastavalt nõuete tingimustele, hinnatakse nõuded alla. Allahindluse summa kajastatakse kasumiaruandes real "Muud ärikulud".

Finantskohustised

Kõiki finantskohustisi (võlad tarnijatele, muud lühi- ja pikaajalised kohustised, saadud laenud, emiteeritud võlakirjad) kajastatakse soetusmaksumuses. Lühiajaliste finantskohustiste soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast.

Annetused ja toetused

Annetused ja toetused on kajastatud tuluna. Kasutamata annetused ja toetused aruandeperioodi lõpus kajastatakse bilansis real "sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused"

Tulud

Tulu teenuste müügist kajastatakse tekkepõhiselt saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses.

Tulude ja kulude arvestuse korraldamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist

Seotud osapooled

Aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- omanikke
- tegev- ja kõrgemat juhtkonda;
- eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid

Majandustehingud on kirjendatud soetusmaksumuse printsiibi kohaselt nende tekkimise momendil tegelikus väärtuses. Raamatupidamise aruanded on koostatud tekkepõhise arvestusprintsiibi kohaselt

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Pangakontod	257 724	273 489
Kokku raha	257 724	273 489

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	4 839	4 839
Ostjatelt laekumata arved	4 839	4 839
Muud nõuded	81	81
Viitlaekumised	81	81
Kokku nõuded ja ettemaksed	4 920	4 920
	31.12.2022	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	934	934
Ostjatelt laekumata arved	934	934
Muud nõuded	749	749
Viitlaekumised	749	749
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 683	1 683

Lisa 4 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

		Kokku
	Arvutid ja arvutisüsteemid	
31.12.2021		
Soetusmaksumus	2 558	2 558
Akumuleeritud kulum	-688	-688
Jääkmaksumus	1 870	1 870
Amortisatsioonikulu	-516	-516
31.12.2022		
Soetusmaksumus	2 558	2 558
Akumuleeritud kulum	-1 204	-1 204
Jääkmaksumus	1 354	1 354
Amortisatsioonikulu	-514	-514
31.12.2023		
Soetusmaksumus	2 558	2 558
Akumuleeritud kulum	-1 718	-1 718
Jääkmaksumus	840	840

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	604	604
Võlad töövõtjatele	5 599	5 599
Maksuvõlad	8 528	8 528
Muud võlad	3 912	3 912
Muud viitvõlad	3 912	3 912
Kokku võlad ja ettemaksed	18 643	18 643
	31.12.2022	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	954	954
Maksuvõlad	7 508	7 508
Muud võlad	745	745
Muud viitvõlad	745	745
Kokku võlad ja ettemaksed	9 207	9 207

Lisa 6 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2023	2022
Mittesihotsatöötajad ja toetused	196 628	270 934
Kokku annetused ja toetused	196 628	270 934

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2023	2022
Rahaline annetus	196 628	270 934
Kokku annetused ja toetused	196 628	270 934

Lisa 7 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2023	2022
Nõustamisteenus - põhikirjaline tegevus	14 670	17 512
Kokku tulu ettevõtlusest	14 670	17 512

Lisa 8 Tööjõukulud

(eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	92 317	126 176
Sotsiaalmaksud	31 069	42 707
Kokku tööjõukulud	123 386	168 883
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	4	3

Lisa 9 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2023	31.12.2022
Füüsilisest isikust liikmete arv	18	20

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2023	2022
Arvestatud tasu	54 323	54 830